

Noodfonds Retail?

Prof Dr C.N.A. Molenaar

Retail, horeca, zelfstandigen, iedereen luidt de noodklok en niet ten onrechte. Het is alle hens aan dek om het hoofd boven water te houden. Denkt u maar eens in dat er geen of beperkte inkomsten zijn, terwijl de kosten wel doorgaan. De reserves raken uitgeput, een faillissement dreigt zowel zakelijk als privé, terwijl er vanuit de overheid alleen maar een grote, eenzijdige, focus is: virus bestrijding. Een virus waar een relatief kleine groep extra kwetsbaar voor is. De belangen van een grote groep, die economisch lijdt en een nog grotere groep die de pijn straks nog gaat voelen van de sanering van de economie (werkloosheid en een enorme staatsschuld) worden met een kleine vergoeding de mond gesnoerd; winkel dicht en thuisblijven. Is er nou geen besef dat deze maatregelen ernstige schade berokkenen aan de economie en onze kinderen opzadelen met een ongekend hoge staatsschuld? Virologen hebben een tunnelvisie, waar de economie niet inpast. Dit is funest voor veel kleine en ook grote ondernemingen. ER MOET EEN NOODFONDS KOMEN VOOR DE GEHELE RETAIL, HORECA EN ALLE ZZP-ers!

Het delen van voor- en tegenspoed!

Zonder een oordeel te vellen over de oorzaak en de aard van de maatregelen, zijn de gevolgen vooral voor ondernemend Nederland zorgwekkend. De tweede golf van de gevolgen van de corona maatregelen zullen nog ingrijpender zijn door de afname van de koopkracht en de afname van werkgelegenheid. Tot nu toe zijn er geen plannen gemaakt hoe deze (economische) crisis te lijf te gaan, of komt er dan een OMT van economen waardoor de huidige maatregelen worden vervangen met economische, stimulerende maatregelen?

Het is nu tijd voor samenwerken en solidariteit. Dit is nodig om de huidige pijn van ondernemers en zelfstandigen te verzachten. Het kan niet langer zo zijn dat individuele belangen van een kleine groep, of gebaseerd op een te beperkte beperkte focus, leidend wordt gemaakt voor de overgrote meerderheid.

Bij de huidige ontwikkelingen in Nederland is deze samenhangigheid en solidariteit van cruciaal belang. Er zijn namelijk slachtoffers: de kinderen, de ouderen, maar ook de

zelfstandigen en ondernemers die lijden. Maar er zijn ook “winnaars”, de virologen, die een onbeperkt platform hebben gekregen, of de veranderaars die een ander gedrag of een andere maatschappij voor ogen hebben. Maar ook de supermarkten hebben hogere omzetten en hogere winsten dan ooit. Zij zijn de winnaars van de crisis. Daarnaast natuurlijk de webshops: massaal wordt er online gekocht, wat leidt tot dubbele groeicijfers voor de bestaande webwinkels en wat leidt tot een groot aantal nieuwe toetreders. Ook de bezorgdiensten hadden een record omzet, alleen Post.nl verwerkte al 337 miljoen pakjes in een jaar tijd(<https://ap.lc/PXJOG>).

Deze successen zijn niet het gevolg van goed ondernemerschap, maar het gevolg van overheidsmaatregelen; externe factoren. Evenals de problemen van de winkels en horeca ook niet het gevolg zijn van slecht ondernemerschap, maar door dezelfde externe factoren, de overheidsmaatregelen. Is het niet een taak van de overheid om te waken over een “level playingfield” voor ondernemers? U voelt hem al aankomen, is het dan niet zaak om deze gevolgen in balans te brengen? De negatieve gevolgen niet alleen te compenseren met een schamele kostencompensatie?

Een noodfonds en een solidariteitsheffing is essentieel

Aangezien we leven in een kapitalistische maatschappij zal dit niet vrijwillig gebeuren. De opkomst van het sociaal kapitalisme is nog te pril om hierop te vertrouwen. Dit is dan gedwongen solidariteit, maar dat geldt toch voor de meeste maatregelen van de overheid? Het kan simpel: een tijdelijke extra belasting op de normale winst of winstgroei voor deze “essentiële” bedrijven, waarmee de verliezen van de “slachtoffer-bedrijven” worden gecompenseerd. Daarnaast zou ook gedacht kunnen worden aan een tijdelijke solidariteitstoeslag op de online bestellingen, bijvoorbeeld € 1.50 per bestelling. Deze toeslag is dan de basis voor een noodfonds voor lokale ondernemers en ZZPers, gebaseerd op postcode gebieden (retailers en horeca). De inwoners van een bepaalde gemeente dragen zo bij aan het instant houden van de winkels en horeca in de eigen woonplaats. Na de corona maatregelen kan de extra solidariteitstoeslag en beide noodfondsen weer worden opgeheven.

Op lokaal niveau moet worden samengewerkt. Alle betrokken partijen; gemeente, horeca, winkels en vastgoed moeten samenwerken om deze gelden te gebruiken waarvoor ze bedoeld zijn, redden van winkels en horeca en daarmee de sociale cohesie van plaatsen: dorpen, steden en wijken. Waarom hiermee wachten? Dit gaat ten koste van veel ondernemers en ZZPers, persoonlijk en zakelijk leed en zal leiden tot nog grote economische gevolgen. Solidariteit en samenwerken is juist nu essentieel: de winnaars van deze crisis moeten gewoon de verliezers, buiten hun schuld, helpen en niet meer genoegzaam naar hun groeiende winsten kijken.

Prof Dr Cor Molenaar.
www.cormolenaar.nl
cor@cormolenaar.nl